

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Педагогічний факультет
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри музичного мистецтва

_____ М. А. Печенюк

«27» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

***III 13* МЕТОДИКА РОБОТИ З ШКІЛЬНИМИ ТВОРЧИМИ
КОЛЕКТИВАМ**

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою **Музичне мистецтво**

спеціальності **014 Середня освіта (Музичне мистецтво)**

галузі знань **01 Освіта**

мова навчання **українська**

2019 -2020 навчальний рік

Розробники програми: І.Г. Маринін, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри музичного мистецтва;
Л.В. Мартинюк, кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри музичного мистецтва.

Ухвалено на засіданні кафедри музичного мистецтва_____

Протокол № 9 від 27 серпня 2019 року

ПОГОДЖЕНО

Керівник
групи забезпечення освітньої програми _____ М. А. Печенюк

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. 1. Мета вивчення навчальної дисципліни: є підготовка студентів до організації і здійснення вокально-хорової та ансамблево-оркестрової діяльності зі школярами в умовах позакласної й позашкільної роботи.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	4	
Семестр вивчення	VII	
Кількість кредитів ЄКТС	8	
Загальний обсяг годин	240	
Кількість годин навчальних занять	80	
Лекційні заняття	40	
Практичні заняття	40	
Семінарські заняття	-	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна та індивідуальна робота	160	
Форма підсумкового контролю	залік	

3. Статус дисципліни: вибіркова.

4. Передумови для вивчення дисципліни: постановка голосу, хорове диригування, хоровий клас, гра на народних інструментах, оркестровий клас, основний музичний інструмент та концертмейстерський клас.

5. Програмні компетентності навчання:

а) інтегральні:

- здатність до самостійного використання набутих знань музично історичного змісту та музично-теоретичного змісту в музично-педагогічній діяльності вчителя музичного мистецтва - керівника вокально-хорового та народно-інструментального шкільних творчих колективів;

- *б) загальні:*

- наявність загальної культури керівника шкільного творчого колективу; глибина і різноманітність професійних інтересів, здатність орієнтуватися в загальному історичному ракурсі вокального та інструментального мистецтва;
- здатність визначати актуальні проблеми та сучасні тенденції розвитку вокально-хорової та народно-інструментальної музичної культури;
- усвідомлення взаємозв'язків вокального та інструментального мистецтва з іншими видами музичної мистецтва.

в) спеціальні (фахові, предметні):

- володіння системою вокально-хорових та інструментальних музично-виконавських умінь колективного виконавства;
- володіння методикою початкового навчання учнів вокалу і гри на народних інструментах та їх музичного розвитку;
- здатність управляти музично-педагогічним процесом вивчення та виконання музичних творів вокальним ансамблем, хором, ансамблем та оркестром народних інструментів.

Здобуті студентом компетентності можуть бути реалізовані в процесі проведення навчальної, позакласної гурткової та позашкільної роботи, а також виховної роботи зі школярами (бесіди культурологічного спрямування, лекції-концерти музично-просвітницького змісту).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

Студенти повинні ***знати:***

- вимоги Галузевого стандарту вищої освіти до особистості та компетентності педагога;
- термінологічний та понятійний апарат музичної педагогіки;
- закономірності, принципи, форми і методи навчання і виховання;
- відомості про історичний розвиток вокально-хорового та народно-інструментального виконавства в Україні;

- організаційно-педагогічні основи створення шкільного вокально-хорового та народно-інструментального колективу;
- вимоги до створення матеріальної бази для інструментального ансамблю (оркестру) та вокальної групи (хору);
- структуру музичних здібностей та психофізіологічні особливості дітей молодшого й старшого віку;
- теоретичні відомості про методичну роботу вчителя-керівника шкільного НКУ та хору.

вміти:

- враховувати фізіологічні та фізичні особливості учнів при розподілі за інструментами та на хорові голоси;
- підготувати та налаштувати музичні інструменти до проведення занять;
- проводити індивідуальні та колективні заняття у шкільному народно-інструментальному ансамблі (оркестрі) та хорі.

7. Засоби діагностики результатів навчання: завдання поточного контролю, модульна контрольна робота та залік.

8. Програма навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	у тому числі		
		лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Методика роботи з вокально-хоровими колективами.				
Тема 1. Вокально-технічна культура дитячого художньо-творчого колективу.	12	2	2	8
Тема 2. Психолого-педагогічні характеристики школярів та їх музичні здібності.	12	2	2	8

Тема 3. Співацький розвиток школярів основної школи.	12	2	2	8
Тема 4. Вікові характеристики шкільних вокально-хорових колективів	12	2	2	8
Тема 5. Вокальні характеристики дитячих хорових партій.	12	2	2	8
Тема 6. Педагогічні умови формування вокально-хорового колективу	12	2	2	8
Тема 7. Педагогічні основи формування вокально-хорової техніки хору.	12	2	2	8
Тема 8. Педагогічні основи формування хорових навичок в колективі.	12	2	2	8
Тема 9. Охорона дитячих та юнацьких голосів.	12	2	2	8
Тема 10. Педагогічні основи спілкування керівника-диригента з шкільними вокально-хоровими колективами	12	2	2	8
Разом годин	120	20	20	80
Змістовий модуль 2. Методика роботи з народно-інструментальними колективами.				
Тема 1. Організаційно-педагогічні аспекти роботи керівника в НІКу.	12	2	2	8
Тема 2. Музично-педагогічні аспекти роботи керівника в НІКу.	12	2	2	8
Тема 3. Струнно-щипкові народні музичні інструменти.	12	2	2	8
Тема 4. Струнно-смичкові музичні інструменти.	12	2	2	8
Тема 5. Струнно-ударні народні музичні інструменти	12	2	2	8
Тема 6. Духові народні інструменти	12	2	2	8
Тема 7. Ударні народні музичні інструменти	12	2	2	8
Тема 8. Початкове навчання і музичний розвиток учнів на заняттях в НІК	12	2	2	8
Тема 9. Основні прийоми гри	12	2	2	8
Тема 10. Формування інструментального ансамблю	12	2	2	8
Разом годин	120	20	20	80
Разом годин за I та II змістові модулі	240	40	40	160

9. **Форми поточного та підсумкового контролю.**

Після змістового модуля передбачена модульна контрольна робота (МКР) та залік (VIII семестр).

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Змістовий модуль I.			50
Методика роботи з вокально-хоровими колективами			
Поточн. контроль	МКР	Самост робота	
10	25	5	

Змістовий модуль II.			50
Методика роботи з народно-інструментальними колективами			
Поточн. контроль	МКР	Самост робота	
10	25	5	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	У студента байдуже ставлення навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; на примітивному рівні володіє обмеженим арсеналом набутих знань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному та інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах та співу.
	2	У студента відсутній інтерес до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; на примітивному рівні володіє обмеженим арсеналом набутих знань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному та інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах та співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи.
	3	Студент має дуже низький рівень інтересу до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та фрагментарно виявляє бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в

		шкільному вокальному та інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи.
Середній (достатній)	4	Студент має низький рівень інтересу до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та пасивне бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи.
	5	Студент має інтерес до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та певною мірою виявляє бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи, недостатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
	6	Студент має інтерес до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та певною мірою виявляє бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; певною мірою володіє обмеженим арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах; з великими труднощами розуміє специфіку цього виду роботи, недостатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
Достатній (творчо-діяльнісний)	7	Студент має інтерес до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами”, фрагментарне бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; добре володіє арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
	8	Студент має стійкий інтерес до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та фрагментарне бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; добре володіє арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій, однак з окремими помилками їх використовує.
	9	Студент має стійкий інтерес до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та виражене бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; добре володіє

		арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій.
Високий (творчо-професійний)	10	Студент має позитивне ставлення до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами” та бажання поглиблювати знання, вміння та навички в цій галузі; відмінно володіє арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; дуже добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій, однак з незначними помилками їх використовує.
	11	Студент має позитивне ставлення до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами”, відмінно володіє широким арсеналом набутих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному вокальному й інструментальному колективах та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; дуже добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій і практично їх використовує; цікавиться науково-дослідною роботою.
	12	Студент має стійке позитивне ставлення до навчальної дисципліни “Методика роботи зі шкільними творчими колективами”; відмінно володіє широким арсеналом набутих досконалих знань з питань організації та музично-творчої роботи в шкільному інструментальному колективі та практичних умінь й навичок навчання дітей на народних інструментах й співу; дуже добре розуміє специфіку цього виду роботи, достатньо осмислено аналізує послідовність педагогічних дій і практично їх використовує; займається науково-дослідною роботою.

11. Рекомендована література

Основна

1. Гуменюк А. Українські народні музичні інструменти. Київ, 1967. 244 с.
2. Іванов П. Оркестр народних інструментів. Київ, 1981. 110 с.
3. Дем'янчук В. Теорія та практика роботи з дитячим вокальним ансамблем. Тернопіль, 2001. 48 с.
4. Дмитревский Г. Ансамбль хора // Работа с хором. Москва, 1972. –98 с.
3. Іванов І.Є. Академічне баянно-акордеонне мистецтво на Україні : автореф. канд.. мистецтвознавства: 17.00. 01. Київ, 1995. 17с.
5. Ільченко О.О. Народне оркестрове виконавство: аматорство і проблеми художності. Київ, 1994. 106 с.
6. Егоров А. Теория и практика работы с хором. Москва, 1981. 76 с.
7. Комаренко В.А Інструментальні ансамблі в початкових класах. Київ, 1960.
8. Кучерук В.Ф., Кучерук Н. П., Олексюк О.М. Оркестровий клас: навч. посіб. для вищих навч. закл. Луцьк: Волин.нац.ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 240 с.

9. Лапченко В. Інструментальні ансамблі в початкових класах : методичний посібник. Київ : «Музична Україна», 1969. 152 с.
10. Лапченко В. Грає дитячий оркестр народних інструменті. Київ, 1988. 64 с.
11. Марцинківський С.Л. Інструментознавство : навчальний посібник для училищ та вузів культури . Рівне, 1995. 207 с.
12. Маринін І.Г. Формування готовності майбутнього вчителя музики до керівництва шкільним народно-інструментальним колективом: дисертація на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02. / Український державний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 1995. 187 с.
13. Маринін І.Г. Формування готовності майбутнього вчителя музики до керівництва шкільним народно-інструментальним колективом: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02. / Український державний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 1995. 24 с.
14. Мартинюк Л.В. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Хоровий клас та практикум роботи з хором»: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О.В., 2014. 60 с.
15. Мархлевський А.Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі. Київ : Музична Україна, 1986. 96 с.
16. Мацієвський І. Ігри й співголосся. Контонація. Тернопіль, 2002. 170 с.
17. Незовибатько О. Ознайомлення з музичними інструментами та організація інструментальних ансамблів. Київ, 1966. 79 с.
18. Олексюк О.М. Методика викладання гри на народних інструментах: навч. посіб. – Київ : ДАККіМ, 2004. 135 с.
19. Пасічняк Л. Академічне народно-інструментальне ансамблеве мистецтво України ХХ ст.: історико-виконавський аспект: автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.01. / ЛДМА ім. М.В. Лисенка. Львів, 2007. 17 с.
20. Прошко Н. Методические рекомендации для оркестров и ансамблей народных инструментов. Минск, 1972. 321с
21. Струве Г. Школьный хор. Москва, «Просвещение», 1981. 90 с.
22. Олексюк О. Методика викладання гри на народних інструментах. Київ., 2004. 125 с.
23. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти: навч. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2005. 264 с.
24. Хай М.Й. Музично-інструментальна культура українців (фольклорна традиція). – Дис. на здоб. наук. ступеня докт. мист-ва за фахом 17.00.03 – муз. мист-во. – Інст. мист-ва, фольк-ки та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України. Київ, 2007. 544 с.
25. Хлебнікова Л. Позакласна робота з музики та спів в школі. Київ, 1961. 158 с.
26. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків, 1930. 290 с.
27. Чесноков П. Хор и управление им. Москва, 1961. 105 с.

Допоміжна

1. Барсова І. Книга про оркестр. Київ, 1981. 173 с.
2. Газарян С. В мире музыкальных инструментов. Москва. 1988.192 с.
3. Лапченко В.П. Методика початкового навчання гри в оркестрі народних інструментів. Київ, 1985. 64 с.
4. Хлебнікова Л. Позакласна робота з музики та спів в школі: Київ, 1961. 158 с.

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Навчально-методичний комплекс
 2. Корисні ресурси Інтернету із зазначенням адрес сайтів
- Основи **роботи** з аматорськими **народно-інструментальними колективами**. І.Л. Лапінський. Науково-методична розробка. Специфіка виникнення та коротка передісторія жанру. [culturalstudies.in.ua>metod_amator_2.php](http://culturalstudies.in.ua/metod_amator_2.php);

- [Ансамбль народних інструментів](#) rozvytok.eidotehnika.org/idata/published/121121-...
- [ЖОШПО | Методика роботи з дитячим фольклорним колективом...](#) zipro.net.ua [Жоіппо | Головна сторінка?page_id=429](#)
- [Питання підготовки майбутнього вчителя музики до поліаспектної...](#) od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/download...